LITEKO Lietuvos teismų informacinė sistema

Vieša sprendimų paieška

Greita paieška Detali paieška Pagalba

Pavadinimas: [2020-04-02][nuasmeninta nutartis byloje][e2T-28-381-2020].docx
Bylos nr.: e2T-28-381/2020
Bylos rūšis: civilinė byla
Teismas: Lietuvos apeliacinis teismas
Raktiniai žodžiai:
Teisiniai terminai:
Šalys:

Vardas/Pavardė/Pavadinimas	Kodas	Byloje kaip
UAB „Samčio burtai“	302494084	pareiškėjas
UAB „Alsana“	304447521	suinteresuotas asmuo

Kategorijos:

13.5.3. Bylos dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo

3. CIVILINIS PROCESAS

3. CIVILINIS PROCESAS

13.5. Bylos, kuriose spręsta dėl užsienio valstybių teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo ir vykdymo

3.6. Tarptautinis civilinis procesas

3.6. Tarptautinis civilinis procesas

3.6.6. Užsienio teismų ir arbitražų sprendimų pripažinimas ir leidimas vykdyti

3.6.6. Užsienio teismų ir arbitražų sprendimų pripažinimas ir leidimas vykdyti

13. BYLOS SU TARPTAUTINIU ELEMENTU

?

Civilinė byla Nr. e2T-28-381/2020
Teisminio proceso Nr. 2-60-3-00014-2020-0
Procesinio sprendimo kategorija 3.6.6.
(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. balandžio 2 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas), Dalios Kačinskienės ir Danguolės Martinavičienės,

teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjusi **pareiškėjos uždarosios akcinės bendrovės „Samčio burtai“** prašymą pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Rygos nuolatinio arbitražo teismo 2018 m. birželio 18 d. sprendimą, priimtą byloje Nr. 2018/5, dėl piniginių lėšų priteisimo, suinteresuotas asmuo – uždaroji akcinė bendrovė „Alsana“,

n u s t a t ė :

1. Pareiškėja uždaroji akcinė bendrovė (toliau –UAB) „Samčio burtai“ kreipėsi į Lietuvos apeliacinį teismą su prašymu pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Rygos nuolatinio arbitražo teismo 2018 m. birželio 18 d. sprendimą, priimtą byloje Nr. 2018/5, kuriuo pirminio pardavėjo „Kazproperty OU“ naudai iš suinteresuoto asmens UAB „Alsana“ priteista 142 500 Eur skola,

98 325 Eur netesybos ir 6 143 Eur procesinės išlaidos, sumokėtos Rygos nuolatiniam arbitražo teismui. Pareiškėja UAB „Samčio burtai“, kuriai pradinis pardavėjas 2018 m. rugpjūčio 1 d. Teisių perleidimo sutartimi Nr. 01/18 perleido visas turimas teises pagal 2018 m. birželio 18 d. Rygos nuolatinio arbitražo teismo sprendimą, taip pat prašo priteisti iš suinteresuoto asmens pareiškėjos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

2. Prašymą pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Rygos nuolatinio arbitražo teismo 2018 m. birželio 18 d. sprendimą, priimtą byloje Nr. 2018/5, pareiškėja grindžia 1958 m. Niujorko konvencijos dėl užsienio teismų ir arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo (toliau – Niujorko konvencija) V straipsnio 1 ir 2 dalyje įtvirtintų pagrindų nepripažinti arbitražo teismo sprendimo nebuvimu.

3. Lietuvos apeliacinis teismas pareiškėjos prašyme nurodytu suinteresuoto asmens UAB „Alsana“ buveinės adresu (duomenys neskelbtini) registruota pašto siunta (Nr. RE004475801LT) išsiuntė suinteresuotam asmeniui pareiškėjos prašymą su priedais, pranešimą apie bylos nagrinėjimo laiką ir vietą, siūlymą pateikti motyvuotą rašytinį atsiliepimą į prašymą bei įrodymus, pagrindžiančius reikalavimus ir atsikirtimus. Viešai skelbiamais Lietuvos pašto duomenimis (post.lt) nustatyta, kad registruotos pašto siuntos suinteresuotam asmeniui nurodytu adresu įteikti nepavyko, taip pat suinteresuotas asmuo į paštą jos atsiimti neatvyko. 2020 m. kovo 6 d. registruota pašto siunta (Nr. RE107458014LT) pakartotinai siunčiant suinteresuotam asmeniui procesinius dokumentus jo buveinės adresu, dokumentų įteikti taip pat nepavyko.

4. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.49 straipsnio 3 dalį visas susirašinėjimas su juridiniu asmeniu laikomas tinkamu, kai jis vyksta juridinio asmens buveinės adresu, taip pat atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalį, jeigu juridinis asmuo aiškiai nenurodė kitaip. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 123 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad kai procesinį dokumentą pristatantis asmuo neranda adresato juridinio asmens buveinės vietoje ar kitoje juridinio asmens nurodytoje vietoje, procesinis dokumentas įteikiamas bet kuriam kitam įteikimo vietoje esančiam juridinio asmens darbuotojui. Kai šioje dalyje nustatyta tvarka procesinių dokumentų įteikti nepavyksta, procesinis dokumentas siunčiamas juridinio asmens buveinės adresu ir laikomas įteiktu praėjus dešimčiai dienų nuo išsiuntimo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, laikytina, kad dokumentai suinteresuotam asmeniui buvo įteikti tinkamai.

Prašymas tenkintinas

5. Užsienio arbitražo sprendimo pripažinimas yra teisinės galios šiam sprendimui suteikimas Lietuvos Respublikoje, jo prilyginimas nacionalinio teismo ar arbitražo sprendimui. Tik pripažintas užsienio arbitražo sprendimas sukelia teisinius padarinius Lietuvos Respublikoje, įgyja galutinio teismo sprendimo (*lot. res iudicata*) galią ir gali būti vykdomas (CPK 809 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo (toliau – Komercinio arbitražo įstatymas) 51 straipsnio 4 dalis). Lietuvos Respublikoje užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo sąlygas nustato Niujorko konvencija (CPK 810 straipsnio 6 dalis, Komercinio arbitražo įstatymo 51 straipsnio 1 dalis).

6. Tiek pagal galiojančias CPK ir Komercinio arbitražo įstatymo nuostatas, tiek pagal suformuotą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, teismui, sprendžiančiam užsienio arbitražo sprendimo pripažinimo ir leidimo tokį sprendimą vykdyti klausimus, suteiktos aiškiai apibrėžtos arbitražo teismo sprendimo tikrinimo galios. Pirma, Niujorko konvencijos V straipsnyje numatytas baigtinis galimų arbitražo teismo sprendimo nepripažinimo pagrindų sąrašas, todėl užsienio arbitražo sprendimų pripažinimo ir leidimo vykdyti procedūra reiškia Niujorko konvencijos V straipsnyje įtvirtintų pagrindų buvimo ar nebuvimo patikrinimą *(Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-145/2002; 2011 m. liepos 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2011)*. Antra, net ir vertinant arbitražo teismo sprendimą remiantis Niujorko konvencijos V straipsnyje išvardytais pagrindais, teismo atliekamas vertinimas jokiais atvejais negali būti toks išsamus, kad prilygtų arbitražo teismo sprendimo ar kai kurių jame nagrinėtų klausimų peržiūrėjimui iš esmės. Taigi teismas, nagrinėjantis arbitražo teismo sprendimo pripažinimo ir leidimo vykdyti klausimą, neturi teisės nagrinėti bylą iš esmės, aiškintis, ar arbitrai teisingai nustatė faktines bylos aplinkybes, ar teisingai ištyrė bei įvertino įrodymus, ar tinkamai taikė teisės normas ir pan.

7. Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinti pagrindai, kurie yra taikomi tik tada, kai to reikalauja arbitražo šalis, prieš kurią yra priimtas prašomas pripažinti ir leisti vykdyti užsienio valstybės arbitražo sprendimas. Todėl būtent šiai šaliai tenka pareiga įrodyti aplinkybes, sudarančias užsienio valstybės arbitražo sprendimo nepripažinimo pagrindą. Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalis numato, kad užsienio valstybėje priimtą arbitražo sprendimą pripažinti ar vykdyti gali būti atsisakyta kai prašo ta pusė, prieš kurią jis nukreiptas, tik tada, jei ši pusė pateikia tos vietos, kur prašoma pripažinti ir vykdyti, kompetentingoms valdžios institucijoms įrodymą, kad: a) II straipsnyje nurodyto susitarimo pusės pagal joms taikomą įstatymą buvo kuriuo nors mastu neveiksnios arba šis susitarimas negalioja

pagal įstatymą, kuriam pusės tą susitarimą subordinavo, o nesant tokio nurodymo – pagal tos šalies, kur buvo padarytas sprendimas, įstatymą, arba b) pusei, prieš kurią padarytas sprendimas, nebuvo reikiamai pranešta apie arbitro paskyrimą ar apie arbitražo nagrinėjimą arba dėl kitų priežasčių ši pusė negalėjo pateikti savo pasiaiškinimų, arba c) nurodytasis sprendimas buvo padarytas dėl ginčo, kurio nenumato arbitražinis susitarimas arba neapima arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje sąlygos, arba tame sprendime yra nuostatų tokiais klausimais, kurių neapima arbitražinis susitarimas ar arbitražinė išlyga sutartyje; tačiau jeigu nuostatai tais klausimais, kuriuos apima arbitražinis susitarimas ar išlyga, gali būti atskirti nuo tų, kurių neapima šis susitarimas ar išlyga, tai ta arbitražo sprendimo dalis, kurioje yra nuostatai arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje apimamais klausimais, gali būti pripažįstama ir vykdoma, arba
d) arbitražo institucijos sudėtis ar arbitražo procesas neatitiko pusių susitarimo arba, nesant tokio susitarimo, neatitiko tos šalies, kurioje vyko arbitražas, įstatymų, arba e) sprendimas pusėms dar nebuvo galutinis arba jo vykdymą panaikino ar sustabdė tos šalies, kurioje jis buvo padarytas, arba tos šalies, kurios įstatymai taikomi, kompetentinga valdžios institucija.

8. Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalyje įtvirtinti užsienio valstybės arbitražo sprendimo nepripažinimo pagrindai pasižymi tuo, jog dėl jų buvimo teismas turi spręsti pagal pareigas (*lot. ex officio*), t. y. kiekvienu atveju, nepriklausomai, ar šalis, prieš kurią nukreiptas užsienio valstybės arbitražo sprendimas, jais remiasi *(Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-145/2002; 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2002; 2011 m. liepos 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2011).* Niujorko konvencijos
V straipsnio 2 dalies a) punkte nurodyta, kad arbitražo teismo sprendimą pripažinti ir vykdyti gali būti atsisakoma, kai ginčo objektas pagal šalies, kurioje prašoma pripažinti ir leisti vykdyti arbitražo teismo sprendimą, įstatymus negali būti arbitražo dalyku. Vadovaujantis Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalies b) punktu, užsienio arbitražo sprendimą gali būti atsisakoma pripažinti ir leisti vykdyti tuo atveju, kai to sprendimo pripažinimas ir vykdymas prieštarauja šios šalies viešajai tvarkai.

9. Pagal Niujorko konvencijos III straipsnį kiekviena susitariančioji valstybė pripažįsta arbitražų sprendimus privalomais ir vykdo pagal tos teritorijos, kurioje prašoma pripažinti ir vykdyti šiuos sprendimus, proceso teisės normas tolesniuose straipsniuose išdėstytomis sąlygomis. Arbitražų sprendimams, kuriems taikoma Niujorko konvencija, pripažinti ir vykdyti neturi būti taikomos iš esmės sunkesnės sąlygos arba didesni muitai ar rinkliavos, negu tie, kurie galioja vidaus arbitražų sprendimams pripažinti ir vykdyti. Pagal Niujorko konvencijos IV straipsnio 1 dalį III straipsnyje nurodytam pripažinimui ir vykdymui gauti prašančioji pusė, paduodama dėl to prašymą, pateikia: a) reikiamai paliudytą arbitražo sprendimo originalą arba reikiamai paliudytą jo nuorašą;
b) II straipsnyje nurodyto susitarimo originalą arba reikiamai paliudytą jo nuorašą.

10. Pareiškėja UAB „Samčio burtai“ Lietuvos apeliaciniam teismui kartu su prašymu pateikė Rygos nuolatinio arbitražo teismo 2018 m. birželio 18 d. sprendimo, priimto arbitražo byloje Nr. 2018/5, patvirtintą kopiją ir šio sprendimo patvirtintą vertimą į lietuvių kalbą. Taip pat pareiškėja pateikė teismui pirminio pardavėjo „Kazproperty OU“ ir suinteresuoto asmens UAB „Alsana“ Prekių (vario) pardavimo sutarties Nr. 75/2017, kurios 13 punkte įtvirtintas arbitražinis susitarimas šalių ginčus spręsti Rygos nuolatiniame arbitražo teisme, patvirtintą kopiją ir jos patvirtintą vertimą į lietuvių kalbą. Tokiu būdu pareiškėja pateikė visus užsienio arbitražo sprendimo pripažinimo ir leidimo vykdyti procedūrai reikalingus dokumentus. Papildomai pareiškėja pateikė teismui
2018 m. rugpjūčio 1 d. Teisių perleidimo sutarties Nr. 01/18, kuria pradinis pardavėjas „Kazproperty OU“ perleido pareiškėjai UAB „Samčio burtai“ visas turimas teises pagal 2018 m. birželio 18 d. Rygos nuolatinio arbitražo teismo sprendimą, patvirtintą kopiją ir jos patvirtintą vertimą į lietuvių kalbą. Taip pat kartu su prašymu pareiškėja Lietuvos apeliaciniam teismui pateikė 2018 m. balandžio 27 d., 2018 m. gegužės 16 d., 2018 m. birželio 18 d. važtaraščių kopijas bei pranešimų arbitražo teismui kopijas, jų patvirtintus vertimus į lietuvių kalbą, kuriais patvirtinama apie arbitražo teismo suinteresuotam asmeniui siųstą korespondenciją.

11. Minėta, kad pareiga įrodyti Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalyje nustatytų pagrindų, kuriais remiantis prašoma atsisakyti pripažinti ar leisti vykdyti arbitražo sprendimą, buvimą tenka asmeniui, prieš kurį nukreiptas arbitražo sprendimas. Nagrinėjamu atveju suinteresuotas asmuo,
t. y. asmuo, prieš kurį nukreiptas arbitražo sprendimas, neįrodinėja Niujorko konvencijos
V straipsnio 1 dalyje nustatytų pagrindų atsisakyti pripažinti ar leisti vykdyti arbitražo sprendimą buvimo, todėl teisėjų kolegija minėtų pagrindų neanalizuoja ir dėl jų nepasisako.

12. Teismas, spręsdamas arbitražo sprendimo pripažinimo ir leidimo vykdyti klausimus, *ex officio* turi patikrinti Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalyje nustatytus pagrindus, kuriems esant gali būti atsisakoma pripažinti ir leisti vykdyti arbitražo sprendimą, t. y. kiekvienu atveju, nepriklausomai nuo to, ar atsakovas (skolininkas) jais remiasi. Toks patikrinimas turi būti atliekamas tiek proceso, tiek materialiosios teisės aspektais *(Lietuvos Aukščiausiojo Teismo*
2008 m. kovo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-161/2008). Teisėjų kolegija *ex officio* nustatė, kad remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais pagal savo pobūdį ginčas (prievolių pagal Prekių (vario)

pardavimo sutartį Nr. 75/2017 netinkamas vykdymas ir dėl to pareiškėjai kilusios žalos (nuostolių) atlyginimas) gali būti arbitražo nagrinėjimo dalykas, taip pat prašomas pripažinti ir leisti vykdyti sprendimas neprieštarauja Lietuvos Respublikos viešajai tvarkai (Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalis), t. y. aplinkybių, kurios sudarytų pagrindą *ex officio* nepripažinti užsienio valstybės arbitražo sprendimo, Lietuvos apeliacinis teismas nenustatė, tokių aplinkybių egzistavimo klausimas taip pat nėra keliamas dalyvaujančių byloje asmenų.

13. Išdėstytos aplinkybės sudaro pagrindą pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Rygos nuolatinio arbitražo teismo 2018 m. birželio 18 d. sprendimą, priimtą byloje Nr. 2018/5, kuriuo pirminio pardavėjo „Kazproperty OU“ naudai iš suinteresuoto asmens UAB „Alsana“ priteista 142 500 Eur skola, 98 325 Eur netesybos ir 6 143 Eur procesinės išlaidos, sumokėtos Rygos nuolatiniam arbitražo teismui.

14. Pareiškėja UAB „Samčio burtai“ taip pat prašė teismo priteisti jos patirtas bylinėjimosi išlaidas šioje byloje, tačiau dokumentų, patvirtinančių bylinėjimosi išlaidų faktą ir dydį teismui nepateikė, todėl prašymas dėl jų priteisimo nesprendžiamas.

Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso810 straipsnio 6 dalimi, 811[1], 813 straipsniais, Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo 51 straipsniu,

n u t a r i a :

Pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Rygos nuolatinio arbitražo teismo 2018 m. birželio 18 d. sprendimą, priimtą byloje Nr. 2018/5, kuriuo pirminio pardavėjo „Kazproperty OU“ naudai iš suinteresuoto asmens UAB „Alsana“ priteista 142 500 Eur skola, 98 325 Eur netesybos ir 6 143 Eur procesinės išlaidos, sumokėtos Rygos nuolatiniam arbitražo teismui.

Ši nutartis įsiteisėja nuo jos priėmimo dienos ir per 30 dienų gali būti skundžiama kasaciniu skundu Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

Teisėjai Artūras Driukas

Dalia Kačinskienė

Danguolė Martinavičienė

Paminėta tekste:

- CK
- CPK
- CPK 810 str. Užsienio teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo sąlygos
- 3K-3-323/2011
- 3K-3-161/2008